

Is de Statenvertaling beter dan alle latere vertalingen?

*Een commentaar op het gelijknamige artikel in "Rechtstreeks" van februari 2012, uitgegeven door "Oude Sporen" en geschreven door Gerard Kramer:
<http://www.oudesporen.nl/Blad/Rechtstreeks2012-02.pdf>*

Reactie en plaatje toegevoegd door Marc Verhoeven, 3-2-2012. Update 5-10-2012.

Update 3-2-2012, 17:00 - Nadat het onmogelijk bleek een reactie te krijgen van de schrijvende broeders bij Oude Sporen (n.a.v. http://www.verhoevenmarc.be/PDF/TR-SV_versus_NA-Telos.pdf), en mij dat ook pertinent geweigerd werd, vond ik het noodzakelijk onderhavige reactie te publiceren op mijn site.

Inleiding:

Toen ik bezig was aan "Textus Receptus vs. Telosvertaling" — http://www.verhoevenmarc.be/PDF/TR-SV_versus_NA-Telos.pdf — heb ik "Oude Sporen" gemaild om hen (specifiek: de schrijvende broeders onder hen, dd. 15-12-2011) op de hoogte te stellen van de duidelijke anomalieën in de Telosvertaling 1982 (die niet gestoeld is op de Textus Receptus zoals de Reformatiebijbels SV en KJV). Een aanleiding was ook dat Ger de Koning in zijn werken telkens weer de Telosvertaling aanprijst als beste vertaling van het Nieuwe Testament.

Vandaag vernam ik dat Gerard Kramer een artikel in Rechtstreeks heeft geplaatst met hogergenoemde titel. Hier wil ik op antwoorden (zonder al te zeer uit te weiden - volg de links voor meer). Het gaat tenslotte om Gods Woord!

Hierna de integrale tekst van het bewuste artikel "Is de Statenvertaling beter dan alle latere vertalingen?" van Gerard Kramer, met mijn benadrukkingen in gele markeerstift, en tussenin mijn commentaren in **donkerrode kleur**:

Tekstkritiek en de Textus Receptus

Merkwaardig toch, dat steeds weer die **fanatieke voorkeur** voor de Statenvertaling opduikt en de Griekse tekst die daaraan ten grondslag ligt, de Textus Receptus.

"Fanatieke voorkeur" ... alsof mensen die onderzoek plegen dat doen uit negatief fanatisme en niet uit liefde en zorg voor Gods Woord! Ik ben enkel geïnteresseerd in de Waarheid, en met minder neem ik geen genoegen. Alleen zo hoort het.

Nog merkwaardiger is dat die voorkeur vooral voorkomt bij mensen die doorgaans geen kennis hebben van het Grieks of van het vak tekstkritiek.

Een klassieker: je moet een universitair betitelde specialist zijn om een goede bijbelvertaling te kunnen onderscheiden van een slechte! Ja, eerst jaren studeren op die postmoderne, afvallige universiteiten (ik ken er geen andere), en behaal daar - via compromis, indoctrinatie en schipperij - je diploma's en graden ... en daarna pas mag je spreken tegen de grote jongens!

Christenen zouden dus enkel mogen luisteren naar onderscheiden "apostelen bij uitstek" (2 Kor. 11:5). Dit terwijl een **simpel vergelijk** van de Statenvertaling (of KJV) met moderne vertalingen onmiskenbaar - en ten aanzien van ieder waarachtig christen - duidelijk in het voordeel wijst van de Statenvertaling als beste, meest consistente, coherente en rijkste weergave van de geïnspireerde tekst. Een oprecht en waarheidlievende christen kan onmiddellijk zien dat er met moderne vertalingen geknoeid werd. **Doe zelf eens de test:**

- Textus Receptus vs. Telos: http://www.verhoevenmarc.be/PDF/TR-SV_versus_NA-Telos.pdf.

- Corrupties in de NBG: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Corrupties-NBG.pdf>.

Ieder waar christen zal onmiddellijk onderscheiden welke de beste vertaling is, zonder Grieks te hoeven kennen, en zeker zonder ‘tekstcriticus’ te zijn. Zie gewoon naar de tekst en vraag u af wat de meerwaarde is van moderne vertalingen. Er is geen meerwaarde, in tegendeel: **massa’s tegenstrijdigheden, inconsistenties en hiaten**.

Dat laatste vak heeft niets te maken met kritiek op de tekst, maar ‘kritiek’ betekent hier ‘beoordelingswetenschap’. De tekstkritiek probeert op basis van de beschikbare handschriften vast te stellen wat de oorspronkelijke auteur geschreven heeft, oftewel probeert de door deze auteur geschreven tekst te achterhalen. Zijn origineel is er immers niet meer, maar wel een heleboel afschriften (van afschriften van afschriften van... enz.), met daarin ook overschrijffouten, toevoegingen, weglatingen. De tekstkritiek probeert die handschriften in groepen in te delen (te classificeren) op basis van o.a. het teksttype en de soorten overschrijffouten.

Waar zijn de bijbelgetrouwe tekstcritici? Moeten Westcott, Hort, Nestlé, Aland en soortgelijken *bijbelgetrouwe* tekstcritici voorstellen? Ik ken van dit soort geen andere dan moderne schipperaars. Oude Sporen prijst de Telosvertaling aan, die voornamelijk het product is van de Nestlé-Aland tekst (Eberhard Nestlé & Kurt Aland). Dàt zijn voor hen dan de tekstcritici waar anderen naar moeten opzien blijkbaar!

Ik neem me voor om nog een infocampagne te voeren tegen Nestlé & Aland - lees alvast over Aland: <http://www.trinitarianbiblesociety.org/site/articles/aland.pdf> - maar lees ook over Westcott en Hort (afschuwelijke afvalligen die met hun werk aan de grondslag liggen van moderne vertalingen, zoals onze NBG bv.):

- Westcott & Hort (Cecil J. Carter): <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Westcott-Hort-Carter.pdf>.
- Markus 16:9-20 - Westcott & Hort dwaasheid: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/markend.pdf>.

Dat werd nodig toen de boekdrukkunst was uitgevonden. Men vroeg zich toen steeds af: ‘Wat moeten we op basis van al die handgeschreven afschriften afdrukken?’ Het eindresultaat is een wetenschappelijke Griekse tekstuitgave, zoals bijv. van het Nieuwe Testament. Iemand die een vertaling wil maken, baseert zich op zo’n gedrukte tekst. In een uitvoerig notenapparaat worden in zo’n ‘kritische tekst’ de keuzes verantwoord en de afwijkende lezingen weergegeven. Tekstkritiek en het redigeren en uitgeven van een **wetenschappelijke teksteditie is een vak apart**, dat veel kennis van de taal, de stijl van de auteur en de inhoud van het desbetreffende geschrift vergt, en een creatief denkvermogen. Oude handschriften bevatten meestal – maar niet altijd – de beste lezingen (varianten).

Wetenschappelijke tekstkritiek van moderne afvalligen, dat is het wat we zouden moeten volgen!

Overschrijvers hadden doorgaans de neiging lezingen gemakkelijker en begrijpelijker te maken. Dus wanneer je als uitgever van een Griekse teksteditie moet kiezen, kies dan voor de moeilijkste lezing, want die verklaart doorgaans het best het ontstaan van de overige varianten. Dit is de vuistregel van de tekstkritiek. Die moeilijkste lezing is overigens ook vaak de kortste, want de afschrijvers voegden soms even goedbedoeld een synoniem toe of een verduidelijking. Maar die was niet authentiek, en moet dus niet als oorspronkelijke tekst worden afgedrukt! Doe je dat wel, dan krijg je een secundaire, corrupte tekst.

Natuurlijk viel er ook wel eens iets weg. Als in een kolom bijv. regel 6 en regel 10 met dezelfde drie woorden eindigen, is er een risico dat een onoplettende afschrijver na regel 6 verder gaat met regel 11 en dus een stuk weglaat. Maar dat moet door de uitgever van de tekst dan wel aannemelijk worden gemaakt. Zomaar ongefundeerd beweren dat iets is weggelaten, is iets dat niet serieus mag worden genomen. Soms vindt men later een ouder handschrift waardoor de gemaakte keuze wordt bevestigd.

De latere Griekse tekstuitgaven en vertalingen

Dit soort werk kun je alleen maar op een verantwoorde manier doen als je *alle* beschikbare handschriften benut.

Men bedoelt hiermee: ook de handschriften die *later* gevonden zijn en/of ouder zijn, zoals de Codex Sinaiticus, dode zee rollen, enz. Men denkt veelal dat oudere handschriften beter zijn. Lees over deze misvatting: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Oldest-and-Best-MSS.pdf> (ook van Cecil J. Carter).

De vertalers van de Statenvertaling van het Nieuwe Testament gebruikten volkomen terecht de Textus Receptus, de beste grondtekst die toen – in 1637! – beschikbaar was. Maar *wel* een intussen **compleet verouderde tekst!**

“Compleet verouderde tekst”! Wat een dwaze, ongefundeerde, ongelovige opmerking!! Heeft God Zijn Woord dan niet bewaard? Waren de mensen in de afgelopen 400 jaar te beklagen omdat zij “slechts” die “compleet verouderde” grondtekst hadden?

Wij zouden wel heel vreemd bezig zijn als we de vele nog oudere handschriften die na 1637 gevonden zijn, welbewust buiten beschouwing lieten!

Je moet ze niet buiten beschouwing laten, maar het is ook meer dan duidelijk geworden dat die recentere, oudere handschriften corrupt, geschonden zijn. Wij hebben sinds 1637 helemaal *n i e t s* gemist. Het werk van goddeloze ‘specialisten’ kunnen wij missen als kiespijn, inclusief de verderfelijke Sinaiticus en andere corrupte Alexandrijnse tekstbronnen. Er is geen enkele meerwaarde aan moderne vertalingen - er is enkel **verarming** te zien (door hen die *willen* en *kunnen* zien uiteraard).

Ik ben ervan overtuigd dat de Statenvertalers, als ze nu geleefd hadden, niet uitsluitend de Textus Receptus hadden gebruikt. Darby en Kelly waren, zoals bekend, beiden grondig klassiek geschoold, en daarom beperkten ze zich niet tot de handschriften die men in de 17^e eeuw had kunnen bekijken, maar gebruikten nieuwer materiaal, tot en met de teksten die in hun eigen 19^e eeuw beschikbaar kwamen! Geen adoratie dus van de Textus Receptus. Geen enkel handschrift is volmaakt, geen enkele Griekse tekstuitgave en ook geen enkele vertaling is volmaakt. Maar wie de Statenvertaling en de Textus Receptus desondanks adoreert, plaatst zich bewust in **een reservaat** waarin men zichzelf kunstmatig terugzet en vastzet naar 1637. Ik zie niet in wat daar goed aan is, integendeel. De werkwijze die ik hierboven beschreven heb, wordt bij het maken van de tekstuitgaven van de Griekse en Latijnse literatuur al eeuwen gebruikt, tot op de dag van vandaag, en met vrucht. Daarom kan ik alleen maar **hoofdschuddend kennisnemen van mensen** die met het grootste gemak beweren dat de moderne tekstedities en vertalingen delen van het Woord van God weglaten. Hoe weten zij dat? De vraag is niet: ‘Wat is de langste, de eerbiedigste, de theologisch best verklaarbare lezing?’, maar per bijbelvers: ‘Wat heeft de oorspronkelijke auteur geschreven?’ Daarvoor is in het geval van het Nieuwe Testament grondige kennis van het nieuwtestamentisch Grieks en van de tekstkritiek nodig.

Het gaat niet zozeer om kennis van het Grieks dan wel om betrouwbare manuscripten!!

Dan moet over *alle* materiaal beschikt kunnen worden, en is er geen enkele reden het materiaal dat *na* 1637 is ontdekt en beschikbaar is gekomen (maar vaak veel ouder is dan het oudste materiaal dat de Statenvertalers in handen hadden) welbewust buiten beschouwing te laten. Komt een lezing in een moderne Griekse teksteditie overeen met de Textus Receptus? Mooi, geen probleem. Komt hij er niet mee overeen? Ook geen probleem.

De vraag is niet: ‘Wat is de lezing van de Textus Receptus?’, maar: ‘Wat schreef de oorspronkelijke auteur?’ Oftewel: ‘Wat is de tekst van het Woord van God?’ Daarop gaven de makers van de Textus Receptus het beste antwoord dat in hun tijd mogelijk was, op basis van het materiaal waarover ze *toen* beschikten. Daarop moeten wij in de 21^e eeuw ook het beste antwoord geven dat mogelijk is, en wel op grond van al het materiaal waarover we *nu* beschikken.

In onze tijd hebben schipperaars alle gezag verworven en kan de vraag “Wat is de tekst van het Woord van God?” door hen niet meer fatsoenlijk beantwoord worden, in tegenstelling tot de getrouwen, die niet de moderne wegen volgen.

Het werk aan de Griekse tekst van het Nieuwe Testament blijft dus doorgaan, en er zullen altijd kleine wijzigingen mogelijk blijven. Maar gelukkig, het verschil tussen de moderne tekstedities van het Nieuwe Testament en de Textus Receptus betreft nooit fundamentele waarheden, in die zin dat iemands eeuwig heil van de gebruikte editie kan afhangen. God heeft alle eeuwen door gewaakt over Zijn Woord, dat 'de waarheid' is (Joh. 17:17). Maar elke tijd mag dankbaar zijn voor arbeid die erop gericht is de precieze tekst van het Woord van God te achterhalen.

Ik vrees dat de overgeblevenen van “de Broeders” mettertijd dezelfde verderfelijke weg zullen opgaan als de ‘specialisten’ Ouweneel, Medema en hun volgelingen ... jammer, maar afvalligheid zit in de lift.

PS dd. 5-10-2012:

Niemand is een afvallige omdat hij of zij de Telosvertaling gebruikt!

Ik heb die ook gebruikt tot 2003, toen ik meer kennis verwierf en zag hoeveel corrupties die vertaling vertoont. Zie hierover meer in http://www.verhoevenmarc.be/PDF/TR-SV_versus_NA-Telos.pdf (onder “En de Herziene Statenvertaling”, blz. 2).

Die twee afvalligen, Ouweneel en Medema die ik hier noem, zijn de “verderfelijke weg” opgegaan omdat zij ketters zijn geworden om *tal van andere* redenen dan de Telos. Het is echter een teken aan de wand dat die twee aan de basis van de Telosvertaling liggen.

Over de afvalligheid van Ouweneel en Medema kan u op mijn site (en die van anderen) volop lezen.

Zie verder:

Corrupties in moderne bijbelvertalingen: <http://www.verhoevenmarc.be/bijbelcorrupties.htm>

De Telosvertaling van 1982 is het werk van J. Klein Haneveld, dr. G. H. Kramer, **mr. H. P. Medema** en **dr. W. J. Ouweneel**.
Je kan het maar beter weten!

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - [Nieuwste Artikelen](#)